

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006"

COM(2012) 496 final – 2011/0276 (COD)

(2013/C 44/13)

Föredragande: **Stefano MALLIA**

Medföredragande: **Gerfried GRUBER**

Den 27 september 2012 beslutade rådet och den 22 oktober 2012 Europaparlamentet att i enlighet med artiklarna 177 och 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

"Ändrat förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006"

COM(2012) 496 final – 2011/0276 (COD).

Facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 21 november 2012.

Vid sin 485:e plenarsession den 12–13 december 2012 (sammanträdet den 12 december) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 154 röster för, 3 emot och 3 nedlagda röster:

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Sammanhållningspolitiken är ett av EU:s grundläggande politikområden och har som huvudmål att skapa ekonomisk, social och territoriell konvergens i hela EU och alla dess medlemsstater. EESK instämmer i att de politiska målen för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen bör ligga i linje med Europa 2020-strategin. Detta får emellertid inte leda till att konvergensmålet, som är huvudsyftet med EU:s sammanhållningspolitik, försvagas.

1.2 Med tanke på att sammanhållningspolitiken är den viktigaste källan till tillväxt och huvudinstrumentet för att uppnå målen i Europa 2020-strategin, särskilt för de länder som drabbats hårdast av den pågående krisen, bör åtminstone den nuvarande finansieringsnivån behållas, och medlen bör fördelas mellan medlemsstaterna på ett rättvist sätt för att säkerställa att finansieringen till de mindre utvecklade medlemsstaterna inte minskas.

1.3 EESK stöder inrättandet av en gemensam strategisk ram, som syftar till att förbättra samordningen och komplementariteten mellan EU:s viktigaste finansieringsinstrument. En effektiv gemensam strategisk ram kommer även att leda till att den onödiga och ineffektiva uppdelning som i nuläget finns mellan de viktigaste fonderna försvinner.

1.4 Kommittén är oroad för att de förseningar som uppstått när det gäller att nå en politisk överenskommelse om lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken, vilket omfattar den gemensamma strategiska ramen, kommer att inverka negativt på

utarbetandet av partnerskapsavtalen och därmed leda till en mindre effektiv start på programperioden 2014–2020.

1.5 Det är viktigt att man inom ramen för de tänkbara åtgärder med högt europeiskt mervärde som fastställts inom varje tematiskt mål prioriterar investeringar som bidrar till den socioekonomiska och territoriella konvergens i EU. För att medlemsstaterna ska kunna ta fram landsspecifika åtgärder är det också viktigt att förteckningen över tänkbara åtgärder inte betraktas som uttömmande.

1.6 Den gemensamma strategiska ramen är till stor del inriktad på projekt som får stöd från flera fonder. Detta är en viktig förbättring jämfört med programperioden 2007–2013. Genomförandet av projekt inom flera tematiska områden nämns dock inte, trots att dessa sannolikt skapar ett större mervärde. Denna möjlighet bör uttryckligen tillåtas i den gemensamma strategiska ramen.

1.7 Den mer intensiva samordning som krävs inom den gemensamma strategiska ramen måste emellertid leda till en minskning av den administrativa bördan för såväl förvaltnings- och genomförandemyndigheter som mottagare. Samordningen måste förbättras både inom medlemsstaterna och inom kommissionen för att man ska kunna utnyttja samverkans effekter mellan politikområden och instrument samt minska överlappningar, komplexitet och byråkrati. Kommissionen måste göra en grundlig analys av de nya administrativa förfarandena innan de införs i praktiken.

1.8 Det organiserade civila samhället⁽¹⁾ måste på ett meningsfullt sätt involveras i utarbetandet av partnerskapsavtalen. Samtidigt som man erkänner att enskilda medlemsstater och regioner har sina egna mekanismer och strukturer för att samarbeta med det civila samhället måste kommissionen övervaka sådana förfaranden. Om det konstateras att det civila samhället inte har involverats på ett meningsfullt sätt bör kommissionen inte godta partnerskapsavtalet innan ett reellt samråd har ägt rum.

1.9 Partnerskapskonceptet bör emellertid inte begränsas enbart till programplaneringsskedet. Partnerskapsprincipen måste också tillämpas vid genomförandet, övervakningen och utvärderingen.

1.10 Partnerskapsavtalen med koppling till Europa 2020-strategin bör inte inriktas på landsspecifika rekommendationer. De bör i stället baseras på olika delar, exempelvis de nationella reformprogrammen som är utformade utifrån medlemsstaternas landsspecifika situationer, i motsats till de landsspecifika rekommendationerna som inte nödvändigtvis är anpassade till varje lands särskilda förhållanden. Partnerskapsavtalen bör också inriktas på nationella strategier som rör fattigdomsbekämpning, jämställdhet och nationella strategier för funktionshindrade, liksom hållbar utveckling.

1.11 Det krävs mer flexibilitet för att ge medlemsstaterna och regionerna möjlighet att så effektivt och ändamålsenligt som möjligt arbeta för de gemensamma mål som fastställts, samtidigt som man respekterar regionala, ekonomiska och sociala särdrag. Man måste dessutom i den gemensamma strategiska ramen ta särskild hänsyn till regionala skillnader som påverkar genomförandet av de fonder som ramen omfattar.

2. Inledning

2.1 Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Europeiska socialfonden (ESF), Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) är de fem EU-fonder som förvaltas av medlemsstaterna och kommissionen. Kommissionen menar att målen för varje fond kan uppnås mer effektivt genom att fonderna samordnas närmare, för att på så sätt undvika överlappningar och maximera samverkans effekterna.

2.2 I syfte att underlätta utarbetandet av partnerskapsavtalen och de operationella programmen föreslår kommissionen att en gemensam strategisk ram utarbetas för att öka samstämmigheten mellan de fem fonderna när det gäller de politiska åtaganden som gjorts inom ramen för Europa 2020-strategin och lokala investeringar. Den gemensamma strategiska ramen

bygger på de elva tematiska mål som fastställs i förordningen om allmänna bestämmelser.

2.3 Den gemensamma strategiska ramen syftar till att förbättra samordningen och säkerställa en mer riktad användning av EU-medel. Genom ramen kommer även den onödiga och ineffektiva uppdelning som i nuläget finns mellan fonderna att försvinna. Detta är en positiv utveckling som bör leda till en effektivare sammanhållningspolitik med bättre resultat. EESK ställer sig fullständigt bakom en sådan utveckling.

3. Lansering och antagande av den gemensamma strategiska ramen

3.1 Det krävs tydliga riktlinjer för hur fonderna som omfattas av ramen på ett så effektivt sätt som möjligt kan främja målen om smart och hållbar tillväxt för alla inom ramen för partnerskapsavtalen.

3.2 Med anledning av de synpunkter som framförts av parlamentet och rådet föreslår kommissionen att vissa aspekter av den gemensamma strategiska ramen delas upp i a) en ny bilaga till förordningen om allmänna bestämmelser och b) en delegerad akt som främst kommer att omfatta "tänkbara åtgärder med högt europeiskt mervärde".

3.3 EESK stöder kommissionens förslag under förutsättning att detta medför

— ett snabbare antagande av den gemensamma strategiska ramen,

— större tydlighet avseende vad som kan och vad som inte kan finansieras,

— en möjlighet för medlemsstaterna att genomföra åtgärder som är inriktade på särskilda regionala frågor.

3.4 Kommissionen föreslår emellertid också att alla delar av den gemensamma strategiska ramen i såväl bilagan som den delegerade akten i sin tur kan ändras genom en delegerad akt. EESK anser att detta är oacceptabelt och motverkar syftet med att inkludera ramens viktigaste beståndsdelar i en bilaga till förordningen om allmänna bestämmelser.

3.5 Kommissionens roll vad gäller bedömningen av vad som utgör en teknisk respektive en mer innehållsmässig ändring bör tydligt fastställas i förordningen för att undvika eventuella tolkningsproblem.

⁽¹⁾ Det organiserade civila samhället är den del av det civila samhället som tar sig uttryck i organisationer som i sig utgör byggstenar i samhället. Med andra ord inbegriper det organiserade civila samhället alla icke-statliga organisationer som är baserade på privata initiativ, och deras medlemmar tar aktiv del i samhällsutformningen utifrån sina egna perspektiv och använder sig av sina specifika kunskaper och färdigheter och sitt handlingsutrymme. Denna definition omfattar ett brett urval av organisationer: arbetsgivarorganisationer, fackföreningar, föreningar som inrättas för att driva vissa frågor i allmänhetens intresse, samt så kallade icke-statliga organisationer.

3.6 Vi är oroade över de förseningar som uppstått när det gäller att nå en politisk överenskommelse om lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken, vilket omfattar den gemensamma strategiska ramen. Ytterligare förseningar kommer att påverka utarbetandet av partnerskapsavtalen negativt och därmed påverka en effektiv start på programperioden 2014–2020.

3.7 Man måste tydligt fastställa de föreslagna partnerskapsavtalens karaktär och utformning. Även om förordningen om allmänna bestämmelser innehåller uppgifter om vilka olika delar som partnerskapsavtalen ska innehålla är den exakta formen för detta dokument ännu inte känd.

4. Kopplingen mellan sammanhållningspolitiken och Europa 2020-strategin

4.1 Syftet med Europa 2020-strategin är att stimulera smart och hållbar tillväxt för alla. Det står helt klart att fonderna som omfattas av den gemensamma strategiska ramen på ett positivt sätt kan bidra till att uppnå Europa 2020-strategins överordnade mål, och därför är det logiskt att fondernas politiska mål ligger i linje med strategin.

4.2 Europa 2020-strategin utgör en hörnsten när det gäller att skapa rätt balans mellan en sund budgetdisciplin samt tillväxt och utveckling i EU. Att uppnå målen i Europa 2020-strategin kommer att vara den största utmaningen för de minst utvecklade medlemsstaterna. Framför allt de stater som genomför en ansvarsfull budgetdisciplin kommer att behöva stöd och bevis på solidaritet från EU:s sida via sammanhållningspolitiken. Finansieringen måste förbli åtminstone på nuvarande nivå och ingen typ av tak får godkännas.

4.3 Kommittén stöder denna strategi och framhåller återigen att all EU-politik måste vara inriktad på att skapa den tillväxt som så väl behövs. I samband med detta anser EESK även bestämt att huvudmålen med den ekonomiska, sociala och territoriella integrationen även fortsättningsvis måste vara högsta prioritet för EU:s sammanhållningspolitik. Sammanhållningspolitikens mervärde får aldrig äventyras.

4.4 EESK anser bestämt att man inom ramen för tänkbara åtgärder med högt europeiskt mervärde under varje tematiskt mål måste prioritera initiativ som bidrar till den socioekonomiska och territoriella utvecklingen i EU.

5. Den tematiska strategin

5.1 Vi välkomnar kommissionens förslag till tematisk koncentration som ett sätt att minska fragmenteringen i insatserna. Det krävs en stark samordning av insatserna mellan de olika

fonder som omfattas av ramen, liksom alla andra EU-program och EU-initiativ.

5.2 Man bör i den gemensamma strategiska ramen förtydliga och bekräfta att det inom varje tematiskt område är upp till den enskilda medlemsstaten att bestämma vilken fond som ska spela den viktigaste rollen för att uppnå huvudmålen.

5.3 Även om de huvudmål som fastställs i den gemensamma strategiska ramen är välgrundade måste flexibiliteten ha en central roll. Partnerskapsavtalen måste ta hänsyn till lokala och regionala intressen. Det måste vara möjligt att tilldela medel för särskilda regionala prioriteringar. Kommittén framhåller eftertryckligen att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna även i fortsättningen måste sättas i första rummet vid genomförandet av EU:s sammanhållningspolitik.

5.4 De enskilda tematiska målen rör åtgärder som bör vidtas inom ramen för de specifika fonderna, men komplementaritetsaspekten behöver förtydligas, eftersom det inte står klart vilka instrument av dem som föreslås inom de olika fonderna och åtgärderna som faktiskt kompletterar varandra. EESK anser att de föreslagna åtgärderna för varje tematiskt mål måste leda till investeringar som främst är inriktade på att främja en snabbare utveckling mot socioekonomisk sammanhållning. Det är viktigt att tänkbara åtgärder kan läggas till för att göra det möjligt att ta fram landsspecifika åtgärder.

5.5 Även om samtliga 11 tematiska områden som anges i förordningen om allmänna bestämmelser är välgrundade anser EESK att ett antal huvudområden bör fastställas. Dessa teman ska varje medlemsstat arbeta med. Utöver dessa huvudteman ska varje medlemsstat på ett flexibelt sätt kunna inrikta sitt partnerskapsavtal på andra teman (från den förteckning som upprättats) som är lämpliga utifrån det egna landets särskilda situation.

5.6 Andra specifika teman som bör inkluderas utöver de nuvarande 11 områdena är:

1. Förbättrad tillgänglighet för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.
2. Kapacitetsuppbyggnad för aktörer inom sammanhållningspolitiken⁽²⁾.
3. Den demografiska utmaningen.

Dessa nya tematiska områden bör tas med i förordningen om allmänna bestämmelser.

⁽²⁾ Förslag 1 och 2 kommer från EESK:s yttrande *Strukturfonderna – Allmänna bestämmelser*, EUT C 191, 29.6.2012, s. 30.

5.7 Åtgärder som rör hållbara transportsätt och transportförvaltningssystem är i nuläget undantagna från det fjärde tematiska målet (att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi). Detta bör åtgärdas med tanke på transporternas betydelse för utsläppen.

5.8 De tematiska målen fastställs i artikel 9 i förordningen om allmänna bestämmelser, medan investeringsprioriteringar för de enskilda fonderna fastställs för var och en av de fonder som omfattas av den strategiska ramen i respektive förslag till förordning. De tematiska målen och investeringsprioriteringarna för de enskilda fonderna stämmer inte alltid överens. Detta skapar en viss osäkerhet och kan leda till förvirring när det gäller vilka mål och prioriteringar som ska följas. Det är särskilt viktigt att ta itu med denna fråga omgående med tanke på upprättandet av partnerskapsavtalen, som i vissa medlemsstater redan har inletts.

5.9 Samtidigt som man i den gemensamma strategiska ramen fäster stor vikt vid projekt som får stöd från flera fonder nämns emellertid inget om genomförandet av projekt inom flera tematiska områden, trots att dessa sannolikt skapar ett större mervärde. Denna möjlighet bör uttryckligen tillåtas i den strategiska ramen.

6. Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden

6.1 EESK har redan framfört detaljerade synpunkter på dessa två fonder i yttrandena *Europeiska regionala utvecklingsfonden* ⁽³⁾ och *Sammanhållningsfonden* ⁽⁴⁾.

6.2 Eruf har öronmärkts för att bidra till samtliga 11 tematiska mål.

6.3 Det är oklart vilket resultat denna fastställda inriktning kommer att få. Kommer ett område att ges företräde framför ett annat, eller kommer varje medlemsstat att kunna besluta om detta själv? EESK förespråkar eftertryckligen det sistnämnda alternativet, eftersom man på så sätt kan vidta specifika åtgärder som är anpassade till landet eller regionen i fråga.

6.4 EESK anser bestämt att Eruf först och främst måste fortsätta att ge små och medelstora företag ett grundläggande stöd. Sådant stöd bör ges i form av tillhandahållande av finansieringsinstrument, upprättande av nätverk för små och medelstora företag samt uppbyggnad av grundläggande infrastruktur ⁽⁵⁾.

6.5 Vi är emellertid bekymrade över förslaget att stora företag helt ska undantas från möjligheten att få stöd genom Eruf. Stora företag är en viktig källa till forskning och utveckling, och

genomförandet av sådan verksamhet bör därför kunna ges stöd. I annat fall riskerar vi att försämrare en redan kritisk situation där EU halkar efter i jämförelse med konkurrerande länder som USA och Japan.

6.6 Med tanke på att nivån på de finansiella resurserna inte kan höjas nämnvärt anser EESK att man kan skapa nya möjligheter genom att formulera tydligare mål och säkerställa att de föreslagna investeringsprioriteringarna mer direkt kopplas till målen ⁽⁶⁾.

6.7 Sammanhållningsfonden har öronmärkts för att bidra till fyra tematiska områden som rör miljö, hållbar utveckling och transport (TEN-T).

6.8 För att undvika en upprepning av det tidigare misstaget att sprida ut Sammanhållningsfonden på alltför många projekt vill kommittén återigen framhålla att fonden i högre grad bör koncentreras på större projekt som förväntas få en mer omfattande effekt när det gäller att minska skillnaderna mellan medlemsstaterna och uppnå social, territoriell och ekonomisk sammanhållning.

6.9 När sådana stora projekt upprättas måste medlemsstaterna se till att de stämmer överens med och kompletterar andra fonder och initiativ på EU-nivå (t.ex. Fonden för ett sammanlänkat Europa, Life-programmet och de olika makroregionala strategierna) för att på så sätt utnyttja de olika fondernas och initiativens fullständiga potential. Detta är till exempel oerhört viktigt när man utvecklar energi- och transportinfrastruktur. Det är avgörande att de olika instrumenten är förenliga i stället för att konkurrera med varandra.

7. Europeiska socialfonden

7.1 ESF har öronmärkts för att bidra till fyra tematiska mål: sysselsättning och god arbetskraftsrörlighet; utbildning, kompetens och livslångt lärande; främjande av social integration och bekämpning av fattigdom; samt administrativ kapacitetsuppbyggnad. Fonden förväntas även bidra till andra tematiska mål.

7.2 Detta ligger i linje med de synpunkter som EESK framförde i yttrandet *Europeiska socialfonden* ⁽⁷⁾, där kommittén menar att ESF bör vara förstahandsinstrumentet i strävan att uppnå målen i Europa 2020-strategin, i synnerhet avseende sysselsättning, utbildning, social inkludering och fattigdomsbekämpning. Denna ståndpunkt är särskilt relevant i dagens situation där arbetslösheten stiger och arbetstillfällen går förlorade i en helt ny omfattning.

⁽³⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 44.

⁽⁴⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 38.

⁽⁵⁾ Exempelvis skapande av industriområden.

⁽⁶⁾ Se EESK:s yttrande om *Europeiska regionala utvecklingsfonden*, EUT C 191, 29.6.2012, s. 44.

⁽⁷⁾ EUT C 143, 22.5.2012, s. 82.

7.3 EESK ställer sig helt bakom Europeiska kommissionens förslag att minst 20 % av ESF:s totala nationella anslag öronmärks för social inkludering och fattigdomsbekämpning.

8. Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

8.1 Mot bakgrund av reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken fram till 2020, förslaget till en flerårig budgetram 2014–2020 och den nuvarande ekonomiska situationen har kommissionen lagt fram ett förslag till en ny förordning om EJFLU⁽⁸⁾. Den nya jordbruksfonden stöder Europa 2020-strategins principer, baseras på förslaget i förordningen om allmänna bestämmelser och ligger i linje med EU:s ram för ekonomisk styrning.

8.2 I sitt yttrande om reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitiken⁽⁹⁾ välkomnade EESK förslaget att den gemensamma jordbrukspolitiken ska ha en närmare koppling till Europa 2020-strategin och hållbarhetsstrategin för landsbygdsutveckling.

8.3 Det är dock viktigt att medlemsstaterna har möjlighet att fastställa sina prioriteringar på ett flexibelt sätt för att hitta en jämvikt mellan att främja den gemensamma jordbrukspolitiken specifika mål som fastställs i fördragen och förstärka Europa 2020-strategin. Samstämmigheten mellan de två pelarna måste alltid garanteras.

8.4 Det är för närvarande oklart i vilken utsträckning som EJFLU:s prioriteringar kommer att passa ihop med den gemensamma strategiska ramen. Därför bör åtgärder som vidtas inom EJFLU ge jordbrukare, skogsägare och andra aktörer incitament att bidra till att skapa och bevara arbetstillfällen och uppnå ekonomisk tillväxt, samtidigt som man strävar efter en hållbar utveckling och bekämpning av klimatförändringarna.

8.5 Detta bör åtföljas av en stark koppling till det europeiska innovationspartnerskapet för produktivitet och hållbarhet inom jordbruket, i syfte att främja en miljömässigt hållbar tillväxt i EU:s alla landsbygdsområden.

8.6 EESK ser positivt på att minst 25 % av åtgärderna inom ramen för EJFLU ska röra miljö och klimatförändringar. Att avsätta 20 % för klimatrelaterade åtgärder tycks emellertid alltför mycket i detta avseende, och denna aspekt bör därför utvecklas närmare i den gemensamma strategiska ramen.

9. Europeiska havs- och fiskerifonden

9.1 I linje med den fleråriga budgetramen och Europa 2020-strategin antog kommissionen den 2 december 2011 ett förslag

till förordning om inrättande av en ny fond, som utgör finansieringsramen för den gemensamma fiskeripolitiken och EU:s integrerade havspolitik 2014–2020⁽¹⁰⁾.

9.2 Vi stöder i princip de föreslagna huvudåtgärderna. Det är avgörande att man tillämpar en strategi där alla andra politikområden integreras.

9.3 Liksom när det gäller EJFLU bör den gemensamma strategiska ramen bidra till att anpassa målen på ett flexibelt sätt, samtidigt som man ser till att det råder överensstämmelse mellan de specifika målen för den gemensamma fiskeripolitiken och Europa 2020-strategin.

9.4 Den gemensamma strategiska ramen skulle kunna skapa ett tydligare läge när det gäller potentiella konflikter mellan EU:s politikområden, exempelvis ramdirektivet för vatten och bestämmelser om djurhygien.

10. Övergripande principer och politiska mål

10.1 I den gemensamma strategiska ramen anges att jämställdhet, icke-diskriminering, tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning samt hållbar utveckling ska främjas som övergripande principer som ska tillämpas i alla fonder och därmed i alla operativa program. EESK stöder dessa principer och efterlyser en effektiv analys av alla projektförslag samt en effektiv övervakning av alla program för att säkerställa att dessa principer är väl integrerade.

10.2 EESK anser att ännu en övergripande princip bör tillämpas, nämligen "kommunikation om Europa". Med tanke på att allmänhetens förtroende för EU generellt minskar måste varje projekt som genomförs inom ramen för sammanhållningspolitiken genom sitt mervärde visa hur EU kan förbättra livskvaliteten för människor i Europa.

11. Behov av flexibilitet, förenkling och dynamik

11.1 Förenkling av förfaranden måste ligga högst upp på dagordningen för såväl kommissionen som medlemsstaternas förvaltningsmyndigheter. Även om det naturligtvis är viktigt att varje spenderad euro redovisas är det oacceptabelt att förfarandet för att förvalta och ansöka om EU-medel fortfarande är så betungande, vilket resulterar i att de mottagare som bäst behöver stöd (t.ex. små och medelstora företag samt icke-statliga organisationer) går miste om stöd⁽¹¹⁾. Dessutom måste man se till att det endast är projekt med ett verkligt mervärde som väljs ut för att finansieras.

⁽¹⁰⁾ COM(2011) 804 final – 2011/0380 (COD).

⁽¹¹⁾ Enligt UEAPME är det bara 2–3 % av alla små och medelstora företag som mottar EU-medel, vilket endast motsvarar 1–2 % av den totala finansiering som finns tillgänglig för små och medelstora företag.

⁽⁸⁾ COM(2011) 627 final, 19.10.2011.

⁽⁹⁾ EUT C 191, 29.6.2012, s. 116.

11.2 För att skapa mervärde måste den gemensamma strategiska ramen leda till en reell minskning av de administrativa bördorna och kostnaderna, både för mottagare och för genomförande myndigheter. Den mer intensiva samordning som krävs inom den gemensamma strategiska ramen skulle emellertid kunna leda till en ökning av de administrativa bördorna för myndigheter som ansvarar för förvaltning och genomförande, vilket i sin tur skulle kunna resultera i ytterligare bördor och komplicerade förfaranden för mottagarna. Kommissionen måste göra en grundlig och formell analys av de aktuella och de nya administrativa förfarandena innan de införs i praktiken.

11.3 Samordningen måste stärkas, både inom medlemsstaterna och inom kommissionen, för att samverkans effekter mellan politikområden och instrument ska kunna utnyttjas och för att överlappningar, komplexitet och byråkrati ska kunna minskas. Detta kräver närmare samordning mellan och inom de kommissionsenheter som ansvarar för GSR-fonderna i alla skeden av förhandlingar och genomförande för att en mer enhetlig och harmoniserad strategi ska kunna genomföras. Detta måste ske utan att den administrativa bördan ökar.

11.4 Vi välkomnar den föreslagna användningen av e-förvaltning för att skapa större effektivitet. Ett sådant system bör emellertid inte begränsas till enbart de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, utan bör omfatta alla EU:s finansieringsmöjligheter och vara tillgängligt för alla.

11.5 För närvarande är tanken att Europaparlamentet och rådet ska kunna uppmana kommissionen att lägga fram ett förslag om en översyn av den gemensamma strategiska ramen när stora förändringar görs i Europa 2020-strategin. Vi anser detta vara alltför restriktivt. Kommittén menar att det bör finnas möjlighet att anpassa den gemensamma strategiska ramen utifrån förändrade omständigheter, särskilt om de socioekonomiska förutsättningarna ändras i en så betydande utsträckning att EU-insatser krävs.

11.6 En liknande flexibilitet bör finnas för medlemsstaterna att anpassa sina nationella program till fler olika omständigheter än enbart de tematiska målen i strategin.

11.7 EESK uppmanar kommissionen att införa en regelbunden och obligatorisk översyn av den gemensamma strategiska ramen, där det finns utrymme för meningsfulla förändringar.

12. Partnerskapsavtal

12.1 Partnerskapsprincipen som presenteras i artikel 5 i förordningen om allmänna bestämmelser är en grundläggande princip som kommer att bidra till att göra EU:s sammanhållningspolitik mer effektiv och bör därför få starkt stöd av både rådet och parlamentet.

12.2 Det är avgörande att samråd genomförs med berörda aktörer i samband med utarbetandet av partnerskapsavtalen i syfte att säkerställa att de tematiska målen omsätts i konkreta åtgärder och mål för smart och hållbar tillväxt för alla.

12.3 Partnerskapsavtalen bör omsätta innehållet i den gemensamma strategiska ramen i ett nationellt sammanhang, och de bör innehålla fasta åtaganden för hur man ska genomföra de prioriteringar som fastställs i bestämmelserna om de fonder som omfattas av ramen. För att partnerskapsprincipen ska kunna tillämpas i praktiken krävs en nedifrån-och-upp-strategi i beslutsprocessen, där tillräcklig hänsyn tas till det civila samhällets synpunkter innan partnerskapsavtalen undertecknas av kommissionen och medlemsstaterna.

12.4 Kommissionen har utfärdat ett förslag till en uppförandekod för utarbetandet av partnerskapsavtalen. Detta är ett välgrundat dokument som ger medlemsstaterna värdefull vägledning när det gäller kontakterna med det civila samhället. EESK förstår inte varför rådet har avvisat denna uppförandekod, och vi uppmanar rådet att återinföra denna.

12.5 Även om det är upp till medlemsstaterna att anpassa sina egna förfaranden för att involvera det civila samhället är det kommissionens uppgift att se till att alla relevanta aktörer deltar på ett aktivt och meningsfullt sätt. EESK anser emellertid inte att kommissionen i nuläget har de övervakningsredskap och övervakningsmekanismer som krävs för att göra detta. Om en medlemsstat inte ser till att involvera det civila samhället på ett meningsfullt sätt bör detta leda till att partnerskapsavtalet inte ingås. Dessutom bör partnerskapskonceptet utvidgas bortom programplaneringsfasen och även tillämpas vid genomförandet, övervakningen och utvärderingen.

12.6 EESK betonar vikten av att det civila samhället får tillgång till all information om den nya strategi som kommissionen kommer att tillämpa när det gäller fonderna som omfattas av den gemensamma strategiska ramen och partnerskapsavtalen. En förklaring av förfarandet och hur det civila samhället kommer att involveras under hela arbetet med att utforma och genomföra partnerskapsavtalen måste tillhandahållas inom ramen för en tydlig och effektiv kommunikationsprocess för att säkerställa att det civila samhället kan delta på ett effektivt sätt i hela partnerskapsprocessen.

12.7 Europa 2020-strategins partnerskapsavtal bör inte inriktas på landsspecifika rekommendationer. De bör i stället baseras på olika delar, exempelvis de nationella reformprogrammen som är utformade utifrån medlemsstaternas landsspecifika situationer, i motsats till de landsspecifika rekommendationerna som inte nödvändigtvis är anpassade till varje lands särskilda förhållanden. Partnerskapsavtalen bör också inriktas på nationella strategier som rör fattigdomsbekämpning, jämställdhet och nationella strategier för funktionshindrade samt hållbar utveckling.

13. Den gemensamma strategiska ramens regionala aspekt

13.1 Man måste dessutom i den gemensamma strategiska ramen ta särskild hänsyn till sådana regionala skillnader som påverkar genomförandet av de fonder som ramen omfattar, huvudsakligen när det gäller de ekonomiska, sociala och territoriella strukturernas storlek och karaktär. Detta är en viktig aspekt av den gemensamma strategiska ramen, eftersom det är med utgångspunkt i detta som medlemsstaterna kommer att kunna se till att partnerskapsavtalen utformas på ett sätt som motsvarar deras specifika utvecklingsbehov, och därmed även regionernas behov.

13.2 För att säkerställa genomförandet av Europa 2020-strategin krävs mer flexibilitet i syfte att ge medlemsstaterna

och regionerna möjlighet att så effektivt och ändamålsenligt som möjligt arbeta för de gemensamma mål som fastställts, samtidigt som man respekterar regionala, ekonomiska och sociala särdrag.

13.3 Den gemensamma strategiska ramen bör därför ge ytterligare vägledning om hur partnerskapsavtalen kan användas för att hantera regionala utmaningar och särskilda behov. Detta gäller särskilt de regioner som anges i artikel 174 (EUF-fördraget).

13.4 EESK rekommenderar att man tar större hänsyn till territoriella skillnader i den fördelningsnyckel som används för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen.

Bryssel den 12 december 2012

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Staffan NILSSON
